

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА КРАЉЕВА ЗА 2019. ГОДИНУ

Град Краљево, фебруар 2019. године

На основу члана 32. тачка 6, у вези са чланом 66. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/07, 83/14-др.закон, 101/16-др.закон, 47/18), члана 41. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10 и 38/15), члана 26. тачка 9. и члана 121. став 1. Статута града Краљева („Службени лист града Краљева“, број 7/18-пречишћен текст),

Скупштина града Краљева, на седници одржаној дана 28. фебруара 2019. године, донела је

О Д Л У К У

О УСВАЈАЊУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА КРАЉЕВА ЗА 2019. ГОДИНУ

Члан 1.

Усваја се Локални акциони план запошљавања града Краљева за 2019. годину.

Члан 2.

Саставни део ове одлуке је Локални акциони план запошљавања града Краљева за 2019. годину.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу града Краљева“.

СКУПШТИНА ГРАДА КРАЉЕВА

Број: 011-60/2019-I

Дана: 28. фебруара 2019.године

Председник
Скупштине града Краљева
Ненад Марковић, дипл.инж.саобраћаја

САДРЖАЈ:

1. Увод	3
1.1 Правни основ.....	3
1.2 Релевантни прописи.....	4
2. ПРОФИЛ ГРАДА КРАЉЕВА	5
2.1 Основне карактеристике.....	5
2.2. Становништво.....	5
2.3.2. Кретања на тржишту рада према евиденцији НСЗ.....	8
3. Преглед потреба и могућности за спровођење локалних мера активне политике запошљавања.....	12
4. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРОГРАМИ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАЉЕВА.....	18
5. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА 2019 ГОДИНУ	19
6. Потребни ресурси, финансијска средства и извори финансирања.....	22
7. Праћење и оцена ефеката.....	22

1. УВОД

Локални акциони план запошљавања града Краљева представља основни инструмент спровођења активне политике запошљавања у 2019. години. Њиме се дефинишу циљеви и приоритети политике запошљавања и утврђују програми и мере који ће се реализовати, како би се допринело унапређењу запошљавања и смањењу незапослености и остваривању циљева дефинисаних Националном стратегијом запошљавања 2011 - 2020.

Приоритети политике запошљавања у граду Краљеву су:

- 1) Развој људских ресурса,
- 2) Стварање повољног пословног окружења за подстицај, одржавање и раст привредног сектора,
- 3) Мере активне политике запошљавања.

1.1 Правни основ

Правни основ за израду ЛАПЗ за град Краљево у 2019. години је Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, број 36/09, 88/10, 38/15 и 113/17) којим је дефинисана могућност израде истог и његова усклађеност са Националним акционим планом запошљавања и Национални акциони план запошљавања за 2019. годину (у даљем тексту НАПЗ). Национални акциони план запошљавања представља основни инструмент за спровођење активне политике запошљавања у 2019. години, којим су дефинисани циљеви и приоритети политике запошљавања и утврђени програми и мере који ће се реализовати.

НАПЗ за 2019. годину представља годишњу операционализацију Националне стратегије запошљавања за период 2011-2020. године. Према Националној стратегији запошљавања основни циљ политике запошљавања је да се успостави ефикасан, стабилан и одржив тренд раста запослености као и да се политика запошљавања и институције тржишта рада ускладе са тековинама Европске уније (ЕУ) до краја 2020. године.

Остварењу основног циља допринеће остварење појединачних циљева политике запошљавања у 2019. години који су усмерени на:

- Побољшање услова на тржишту рада и унапређење институција тржишта рада;
- Подстицање запошљавања и социјалног укључивања теже запошљивих лица, развој социјалног предузетништва и подршку регионалној и локалној политици запошљавања;
- Унапређење квалитета радне снаге и улагање у људски капитал.

Према томе политика запошљавања, циљеви, приоритети, програми и мере из Националног акционог плана запошљавања представљали су смернице и оквир за израду Локалног акционог плана запошљавања, а да су при томе испоштоване специфичности локалног окружења односно захтеви локалног тржишта рада. Уважавањем локалних карактеристика допринеће се повећању запошљавања на локалном а самим тим и на националном нивоу.

Учесници у изради

За израду Нацрта локалног акционог плана запошљавања града Краљево за 2019. годину Решењем градоначелника формирана је радна група, коју су чинили представници релевантних институција и други локални актери запошљавања. Након израде Нацрта документа исти је достављен Савету за запошљавање као радном телу за планирање и спровођење политике запошљавања, ради давања мишљења.

Локални савет за запошљавање града Краљева састављен је од представника локалне власти, Националне службе за запошљавање, Удружења привредника, Регионалне привредне коморе, Центра за социјални рад, Регионалне развојне агенције, Савета за родну равноправност, представника младих, и представника Школске управе Краљево.

Савет је сагледао садашње стање на тржишту рада и дао мишљење и препоруке везано за питања од интереса за унапређење запошљавања и то, планове запошљавања, проблеме и мере активне политике запошљавања.

Град Краљево у реализацији ових приоритета рачуна на партнерство и подршку надлежних Министарстава Републике Србије, Националне службе за запошљавање и донатора.

1.2 Релевантни прописи

- Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“ број 36/09, 88/10 и 38/15 и 113/17)
- Закон о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“ број 51/09)
- Уредба о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“ број 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14)
- Уредба о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“ број 13/10)
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС“ број 36/09 и 32/13)
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ број 129/07 и 83/14)
- Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. Годину („Службени гласник РС“ број 104/14)
- Национални акциони план запошљавања за 2018. годину, усвојен Закључком Владе 05 Број: 101-13058/2017 од 29. децембра 2017. године и објављен у Службеном гласнику број 120 од 30.децембра 2017.године.
- Одлука о отварању Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом („Службени гласник РС“ број 36/10, 83/12 и 46/13)

2. ПРОФИЛ ГРАДА КРАЉЕВА

2.1 Основне карактеристике

Град Краљево је по површини једна од највећих јединица локалних самоуправа – заузима 1530 км², обухвата 92 насељена места у којима по Попису из 2011. године живи 125.488 становника. У циљу ефикаснијег обављања послова у надлежности локалне самоуправе, територија града Краљева је подељена на 68 месних заједница и 16 месних канцеларија.

Према Уредби о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину ("Сл гласник РС" број 104/14) град Краљево је разврстан у III групу недовољно развијених јединица локалних самоуправа чији је степен развијености у распону од 60 до 80% републичког просека.

2.2. Становништво

Површина (у км ²)	1530	
Број насеља	92	
Становништво – процена средином године	119.585	(2017)
Просечна старост (у годинама)	44	(2017)
Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.)	146	(2017)

Извор: Републички завод за статистику, DevInfo база

На основу последњих објављених података Републичког завода за статистику (*Извор: Витална статистика РС, Девинфо, профил јануар 2019.*), процењен број становника на територији града Краљева средином 2017. године је 119.585, од чега је 60.848 (50,88%) жена. Процењен број радног контингента становништва (становништва старости од 15 – 64 године) у истом периоду износи 77.857, од чега је 38.889 (49,95%) жена.

Посматрајући податке о радном контингенту становништва у периоду од 2011 до 2017 године, уочава се смањење броја становништва у овој категорији, што је приказано у следећој табели.

Радни контингент становништва (од 15 – 64 године)							
година	2011	2012	2013	2014	2015	2016.	2017.
број становника	78.363	83.317	82.523	81.556	80.290	79.092	77.857

Анализирајући податке о образовној структури становништва (Попис 2011 године) уочава се да највеће учешће према степену образовања има становништво са средњим образовањем – 49,78%, затим лица са основним образовањем, непотпуним и без основне школе – 35,4%

(основно - 21,2%, непотпуно основно – 11,5% и без - 2,7%), док више и високо образовање чини 14,3%, што је приказано у следећој табели.

Становништво старо 15 и више година према школској спреми и писмености, по попису 2011. године

Регион Област Град- општина	Пол	Укупно	Без школске спреме	Непотпуно основно образовање	Основно образовање	Средње образовање	Више образовање	Високо образовање	Непознат о
		106732	2959	12344	22631	53137	5955	9326	380
Краље во	М	51818	449	4194	10663	28503	3114	4732	163
	Ж	54914	2510	8150	11968	24634	2841	4594	217

Извор података: Републички завод за статистику, Општине и региони у Републици Србији, 2017. године, табела 3.5

2.3. Економски показатељи

2.3.1 Економски показатељи привредног сектора града Краљева

Према подацима Агенције за привредне регистре из 2018. године на територији града Краљева има 1.509 привредних друштава у којима је запошљено 8.977 радника. Од 1.289 привредних друштава који су доставили исправне финансијске извештаје за 2017. годину, према величини једно привредно друштво је разврстано у групу великих, 14 привредних друштава је разврстано у групу средњих, 123 у групу малих, а остала су у групи микро-предузећа. У току 2018. године број новооснованих привредних друштава је 36, а угашених 10. Најзначајнија привредна делатност на подручју града је трговина са 33,9% од укупног броја привредних друштава, затим прерађивачка делатност са 23,11%, делатност у области саобраћаја и транспорта путника и робе са 10,06%, стручне, научне и техничке делатности са 8,68% и делатност грађевине са 7,38% од укупног броја привредних друштава.

Број привредних друштава и предузетника

	2015.	2016.	2017.	2018.
Број активних привредних друштава	1.398	1.447	1.502	1.509
Број активних предузетника	3.656	3.863	4.130	4.305

Извор података: Регистар привредних субјеката

* Последње ажурно стање се односи на период 01.01 - 30.06.2018. године

Финансијске перформансе привредних друштава према подацима из финансијских извештаја у последње три године су представљене кроз следећу табелу и графички приказ.

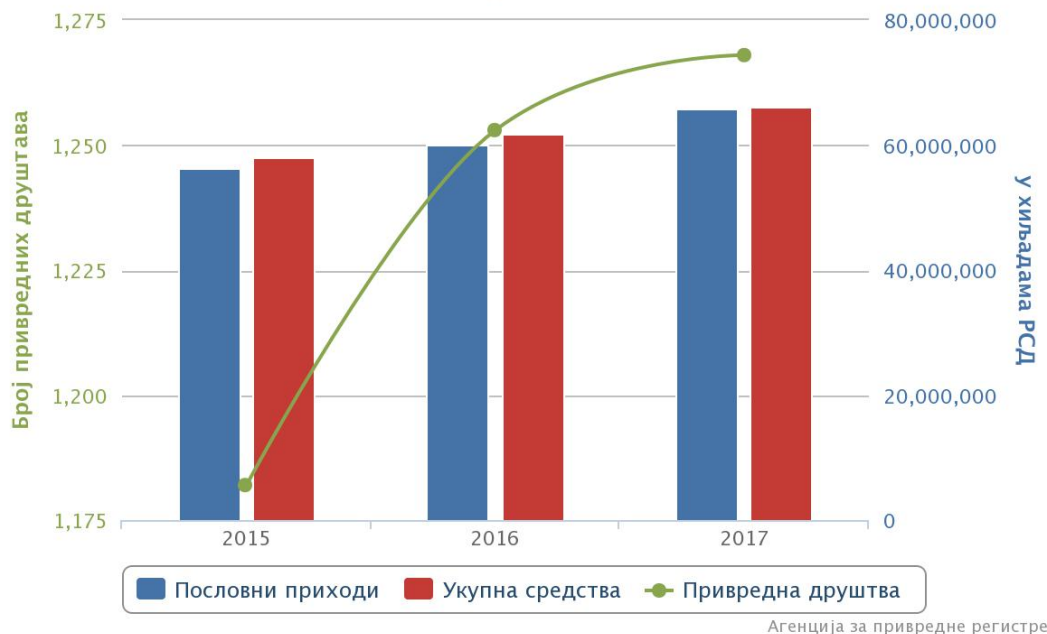
	2015.	2016.	2017.
01. Број привредних друштава	1.182	1.253	1.268
02. Број запослених у привредним друштвима	8.922	8.403	8.977
03. Пословни приходи	56.356.793	60.186.809	65.903.240
08. Укупна средства	58.107.422	61.940.059	66.041.552
09. Капитал	22.556.889	24.788.000	26.684.352

Извор података: Регистар финансијских извештаја

Износи изражени у хилџ РСД

Подаци за 2015, 2016 и 2017. годину су методолошки усаглашени са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“, број 62/13 и 30/18) и одговарајућим подзаконским актима.

4. Финансијске перформансе привредних друштава по годинама Краљево

Анализирајући податке о запослености преузетих из база података Републичког фонда за здравствено осигурање и Републичког завода за статистику за 2016. годину, уочава се да је највећи број запослених у прерађивачкој индустрији (5.515) и трговини на велико и мало (4.926), а затим сектор здравствене заштите (2.642), државне управе (2.407), саобраћаја (2.185) и образовања (2.039). Један од сектора који запошљава најмање радне снаге је пољопривреда, шумарство и рибарство (349).

У току 2018. године реализацију својих инвестиција на територији града Краљева су започеле две стране компаније Турска компаније EuroTau и Немачка компаније Леони, које планирају да до 2.023 године запосле укупно, око 7.500 лица.

Компанија Леони доо је у 2018. године запослила 147 радника, а компанија EuroTau 120 радника. За посао у Леони доо, до сада се пријавило 1.850 лица, за различите позиције и

обављено је преко 700 интервјуа у просторијама НСЗ Филијале Краљево, док се за EuroTau пријавило око 1.100 лица – а разговори обављени са 696 лица.

Што се тиче тражених занимања, EuroTau је имао потребу за производним радницима у највећем броју. То су шивачи и кројачи. НСЗ-Филијала Краљево је финансирала обуку на захтев послодавца за 100 лица.

У компанији Леони је запослено око 80 оператера у производњи а остало су инжењери и службе управљања квалитетом, одржавање и логистика (инжењери машински, електроинжењери и остала занимања), у сектору за људске ресурсе примљено је 5 лица.

Велико је интересовање лица за запошљавање у обе компаније.

2.3.2. Кретања на тржишту рада према евиденцији НСЗ

Број незапослених лица на евиденцији НСЗ у Краљевоу за децембар 2018. године износи 10.452, што је у поређењу са децембром 2017. године представља смањење за 4,8%. Значајан удео у смањењу незапослености чини укључивање лица у нефинансијске и финансијске мере НСЗ (Средствима из буџета Републике Србије, локалне самоуправе и пројеката).

Према подацима Републичког завода за статистику Републике Србије (Анкете о радној снази за трећи квартал 2018. године), стопа незапослености (за популацију старости 15 и више година) износи 11,3% на ниову целе Србије, а у Региону Шумадије и Западне Србије 12,5%. Кретање броја незапослених по месецима, дато је следећим графичким приказом. Број незапослених се почео смањивати, од априла месеца, након почетка укључивања незапослених у активне мере запошљавања и тај тренд готово наставио до краја године, са ситним осцилацијама.

Структура незапослених лица на евиденцији НСЗ, по разним критеријумима, је следећа:

- Жене чине 58,2% (6.086), однос жена у укупном броју незапослених је повећан у току 2018. године за 1,6%, што оправдава и даље сврставање жена у категорије теже запошљивих;
- Просечна старост незапосленог лица је 41,7 година, а просечна дужина тражења посла - 60 месеци ;
- Учешће младих до 30 година износи 20,9% што је за 1,6% мање у односу на претходну годину, што потврђује успешност мера које су организоване за младе, а учешће старијих од 50 година 32,1% што је за 2,2% више у односу на претходну годину и

потврђује тешкоће у запошљавању старијих лица, без обзира што су сврстани у категорије теже запошљивих;

- Незапослени који на посао чекају дуже од годину дана – дугорочно незапослени, чине 66,34% што је за 3,36% мање у односу на претходну годину и што је охрабрујући податак, собзиром да је дугорочна незапосленост дугогодишњи проблем у запошљавању;
- Посматрано по степену стручне спреме, најбројнија лица на евиденцији незапослених су лица са IV степеном – 34%, па са III степеном – 24,8%, а велики је проценат лица без квалификација (I и II степен) 24,4%. Процентуално учешће лица са VI и VII степеном стручности износи 15,62%.
- Структура лица из категорија теже запошљивих изгледа овако:
 - Млади до 30 година старости који су без квалификација или са ниским квалификацијама (I и II степен) – 312 (3%)
 - Млади до 30 година старости који посао траже дуже од 12 месеци – 987 (9,4%)
 - Лица без школе или са непотпуним основним образовањем – 416 (4%)
 - Особе са инвалидитетом које активно траже посао – 314 (3%)
 - Технолошки вишкови – 1.171 (11,2%)
 - Роми – 278 (2,7%)
 - Радно способни корисници новчане социјалне помоћи – 883 (8,4%)
 - Самохрани родитељи – 160 (1,5%)
 - Оба незапослена родитеља – 61 (0,5%)
 - Избегла и расељена лица – 343 (3,3%)

Остале категорије теже запошљивих су у незнатном броју: Жртве трговине људима – 1 лице; Жртве породичног насиља – 7 лица; Деца у хранитељским породицама – 2; Повратници из иностранства по споразуму о реадмисији – 2 лице; Повратници из затвора – 11.

У наставку је приказано кретање незапослености у периоду од 2011.године, при чему су коришћени упоредиви подаци за исти месец (децембар) за сваку годину – извор Евиденција НСЗ, Филијала Краљево.

У току 2018.године укупан број **запослених са евиденције¹ НСЗ** износи 5.318, што представља повећање у односу на претходну годину за 1,8%. У току 2017.године, са евиденције НСЗ запослило се 5.224 лица.

Од укупног броја запослених са евиденције НСЗ, највише се запослило лица са III степеном стручности 1.713 (32,2%), затим IV – 1.033 (19,4%), па са I степеном 989 (18,6%). Лица са VI и VII степеном стручности у запошљавању са евиденције учествовала су са 13,1%.

Посматрано по делатностима, највише је запослено лица са евиденције у Прерађивачкој индустрији 26%, Трговини 14%, Административним и помоћним услужним делатностима 8,6% и Образовању 7,9%.

У току 2018. године, поднето је пријава потреба за запошљавањем за 1.273 радних места. Највише потреба исказано је за радницима са III степеном стручности 28,1%, затим I степеном 24%, па за IV степеном 20,9%. А за радницима са високим образовањем (VI и VII степен) исказано је потреба за 275 радних места или 21,6%. Највише потреба за запошљавањем исказано је у Прерађивачкој индустрији 43,4%, Трговини 14,1% и Грађевинарству 11,7%.

Стање децембар 2018. године	
Укупан број незапослених лица на евиденцији НСЗ	10.452
Укупан број незапослених жена на евиденцији НСЗ	6.086 (58,2%)
Повећање или смањење незапослености у односу на децембар претходне године	-4,8%
Укупан број дугорочно незапослених лица (на евиденцији дуже од 1 године)	6.934 (66,3%)

Незапослена лица по старости и полу – стање, децембар 2018.

Незапослени млади до 30 година старости чине 20,9% од укупног броја незапослених, док лица преко 50 година старости чине 32,1%. Најбројнија су лица у категоријама од 30-50 година старости и чине 47%. Табела у наставку, показује да је највећи проценат незапослених жена у категоријама старости 30-50 година, али велики је и број незапослених жена у категорији преко 50 година иако статистика показује нижи проценат, а то из разлога што жене раније одлазе у пензију и не појављују се у категоријама старијих од 62 године.

¹Под појмом „запошљавање са евиденције“ НСЗ извештава о броју новозапослених лица за која је у извештајном периоду преузела податке о пријавама на обавезно социјално осигурање (ЦРОСО), а која су дан пре заснивања радног односа или другог облика радног ангажовања била на евиденцији НСЗ.

	Укупан број/жене	% од укупног броја незапослених	% жена од укупног броја у датој категорији
Незапослени до 30 година старости	2.181/ 1.222	20,9	56
Незапослени од 30 до 50 година старости	4.912 / 3.156	47	64,2
Незапослени преко 50 година старости	3.359/1.708	32,1	50,8
Укупно	10.452/ 6.086	100,00	58,2

Извор података: Статистички извештаји НСЗ филијала Краљево – децембар 2018.

Незапослена лица по степену стручне спреме и полу–стање децембар 2018.

Посматрано по степену стручне спреме, највише је лица са четвртим степеном 34,20%, затим са трећим 24,54%, па првим степеном 18,97%. Лица са шестим и седмим степеном чине 16,21%.

Степен стручне спреме	Укупан број	Жене	% од укупног броја незапослених лица	% жена од укупног броја у оквиру наведене стручне спреме
I	2.066	1.053	19,8	50,9
II	482	347	4,6	72
III	2.589	1.212	24,8	46,8
IV	3.561	2.333	34,1	65,5
V	118	11	1,1	9,3
VI	618	436	5,9	70,5
VII	1.018	694	9,7	68,1
Укупно	10.452	6.086	100,00	58,2

Извор података: Статистички извештаји НСЗ филијала Краљево – децембар 2018.

3. Преглед потреба и могућности за спровођење локалних мера активне политике запошљавања

Неопходни предуслови од значаја за спровођење активних мера локалне политике запошљавања, који су идентификовани на територији града Краљева су:

- потенцијал за развој инвестиција на постојећим „brownfield“ и "greenfield" локацијама,
- заинтересованост инвеститора и покретање инвестиција Турске компаније EuroTau и Немачке компаније Леони, где се очекује отварање значајног броја нових радних места;
- стратешко опредељење града за унапређење услова за инвестирање, инфраструктурно опремање локација и подршку у реализацији инвестиционих пројеката и програма;
- раст и развој локалног привредног сектора;
- велики број образовних профила и постојање високо образовних установа;
- Успостављен локални Савет за запошљавање у функцији саветодавног тела за планирање и реализацију локалних програма подршке запошљавања;
- ефикасна сарадња локалне самоуправе и филијале Националне службе за запошљавање у спровођењу и реализацији локалних програма;

Анализирајући податке са локалног тржишта рада, податаке о осетљивим категоријама становништва и постојећих база података локалних економских показатеља, у области запошљавања уочавају се следећи најзначајнији проблеми:

- Значајан број незапослених из области рањивих категорија
- Неповољна структура незапослених лица - квалификациона, старосна и структура по дужини чекања на посао;
- Значајан број незапослених младих лица без радног искуства;
- Незапослена старија лица са застарелим знањима и вештинама;
- Ниска активност жена пријављених на евиденцију тржишта рада;
- Неусклађеност стручних компетенција и потребних вештина незапослених лица са потребама локалног привредног сектора;
- Недостатак средстава за инвестирање у приватни сектор;
- Потреба за унапређењем инфраструктурног уређења локација за инвестирање;

Приликом дефинисања мера активне политике запошљавања треба имати у виду све подстицајне мере у овој области, што подразумева следеће:

- На националном нивоу дефинисане су стратегије и програми за развој људских ресурса, образовање и подршку запошљавања;
- кроз Национални план за запошљавање за 2019. годину дефинисане су мере подршке запошљавања за чију реализацију локалне самоуправе могу да конкуришу;
- успостављени су програми подршке за развој предузетништва и привредног сектора (Министарство привреде, Фонд за развој...);
- међународним програмима као један од приоритета утврђена је и подршка запошљавању;

КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉИВИХ ЛИЦА

У складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености, теже запошљива лица су незапослена лица која због здравственог стања, недовољног или неодговарајућег образовања, социодемографских карактеристика, регионалне или професионалне неусклађености понуде и тражње на тржишту рада, или због других објективних околности теже налазе посао. Посебно су угрожена лица која се истовремено суочавају са више фактора рањивости/отежане запошљивости.

Одређеним програмима и мерама активне политике запошљавања подстиче се равноправнији положај ових лица на тржишту рада. **Националним акционим планом запошљавања у 2019. години у складу са проценама запошљивости дефинисане су категорије теже запошљивих лица, која ће имати приоритет при укључивању у мере активне политике запошљавања:** млади до 30 година живота, вишкови запослених, старији од 50 година, лица без квалификација и нискоквалификовани, особе са инвалидитетом, Роми, радно способни корисници новчане социјалне помоћи, дугорочно незапослени (на евиденцији дуже од 12 месеци а посебно незапослена лица која траже посао дуже од 18 месеци), млади у домском смештају, млади у хранитељским породицама, млади у старатељским породицама и жртве породичног насиља.

Такође, у програме и мере активне политике запошљавања потребно је укључивати и остала теже запошљива лица из посебно осетљивих категорија незапослених као што су: жене (посебно жене жртве трговине људима), избегла и расељена лица, повратници према споразуму о реадмисији, самохрани родитељи, супружници из породице у којој су оба супружника незапослена, родитељи деце са сметњама у развоју, бивши извршиоци кривичних дела, и сл. на начин којим се омогућава њихова интеграција на тржиште рада.

За подручје града Краљева у категорију теже запошљивих лица, поред наведених у Националном акционом плану запошљавања, Локалним планом је потребно укључити незапослене чланове породица ратних војних инвалида и незапослена лица са руралног подручја.

Програми и мере утврђени Националним акционим планом запошљавања за 2019.годину

Националним акционим планом за запошљавање у 2019. години утврђени су приоритети политике запошљавања:

- 1) Побољшање услова на тржишту рада и унапређење институција тржишта рада;
- 2) Подстицање запошљавања и укључивања теже запошљивих лица на тржиште рада и подршка регионалној и локалној политици запошљавања;
- 3) Унапређење квалитета радне снаге и улагање у људски капитал.

1) Побољшање услова на тржишту рада и унапређење институција тржишта рада

У 2019. години реализоваће се активности у погледу даљег унапређења законодавног оквира у области рада и запошљавања доношењем нових реформских прописа чија примена ће омогућити повећање запошљавања теже запошљивих категорија незапослених, правну уређеност и сигурност радника који раде на сезонским пословима односно флексибилност и правну сигурност за раднике који се запошљавају преко агенција за запошљавање. Наставиће се са активностима на унапређењу

квалитета рада институција тржишта рада (НСЗ, агенције за запошљавање и локални савети за запошљавање), креирања политике запошљавања засноване на налазима евалуација утицаја мера и континуираног праћења потреба послодаваца и карактеристика незапослених лица, како би мере активне политике запошљавања биле у складу са стањем, могућностима и потребама националног и локалног тржишта рада.

2) Подстицање запошљавања и укључивања теже запошљивих лица на тржиште рада и подршка регионалној и локалној политици запошљавања

Подстицање запошљавања и унапређење запошљивости ради конкурентнијег иступања на тржишту рада врши се кроз реализацију мера активне политике запошљавања. У фокусу политике запошљавања су категорије теже запошљивих незапослених лица, која се укључују у мере активне политике запошљавања како на националном нивоу, тако и кроз реализацију локалних акционих планова запошљавања, због чега се и у 2019. години предвиђа подршка регионалној и локалној политици запошљавања кроз заједничко финансирање програма или мера активне политике запошљавања.

3) Унапређење квалитета радне снаге и улагање у људски капитал

Политика запошљавања представља интегрални део система развоја људских ресурса и креира се на основу анализе података о основним и пројектованим кретањима на тржишту рада, односно на основу сагледавања и праћења тенденција, стања и будућих потреба послодаваца на националном и локалном нивоу ради прилагођавања мера активне политике запошљавања потребама тржишта рада. Ради унапређења квалитета радне снаге, фокус реформе система образовања у наредном периоду ће бити на јачању капацитета стручних школа и компанија за имплементацију дуалног образовања и учења кроз рад, смањењу стопе раног напуштања школе у области средњег стручног образовања, бржем прелазу од школе до посла и смањењу стопе незапослености младих и повећању атрактивности стручног образовања и учења кроз рад као каријерног пута за младе. Креирање законодавног оквира којим ће се уредити дуално образовање у систему високог образовања с циљем обезбеђивања услова за стицање, усавршавање и развој компетенција студената у складу с потребама тржишта рада, стицања релевантних компетенција и вештина и побољшање запошљивости. Министарство просвете, науке и технолошког развоја ће кроз обезбеђивање квалитета образовања и начин реализације самог учења пружити могућност младима да остану у Србији и повећати им шансе да се запосле. Ради обезбеђивања веће тржишне релевантности система образовања у наредном периоду приоритет ће бити даље унапређивање законодавног и институционалног оквира система НОКС којим се уређује област квалификација и повезаност са тржиштем рада и основа је за примену концепта целоживотног учења.

Програми и мере активне политике запошљавања у Републици Србији у 2019. години обухватају:

1. Посредовање у запошљавању лица која траже запослење

Посредовање у запошљавању лица која траже запослење подразумева сет активности и мера које су усмерене на тражиоце запослења са циљем оспособљавања лица за активно тражење посла и повезивање са послодавцима који имају потребу за запосленима. Развијање способности за активно тражење посла врши се кроз индивидуални и групни рад са лицима која траже посао. Саветовање за запошљавање је активност током које саветник за запошљавање пружа стручну подршку тражиоцу запослења на индивидуалном нивоу, а подразумева информисање о правима и обавезама тражилаца запослења, о услугама које пружа НСЗ, као и о могућностима за запошљавање и траженим занимањима.

2. Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере

Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере спроводи се кроз активности информисања и саветовања о могућностима за развој каријере – непосредно, у центрима за информисање и професионално саветовање (ЦИПС) и преко интернет странице НСЗ, а ради превенције погрешног избора правца образовања или избора занимања, као и ради јачања компетентности корисника у доношењу сврсисходних одлука током професионалне каријере.

3. Додатно образовање и обука

Годишњим програмом додатног образовања и обуке утврђују се програми и мере додатног образовања и обуке који се реализују у 2019. години, односно програми и мере којима лица стичу нова знања, вештине и радно искуство. Годишњи програм додатног образовања и обука подразумева спровођење следећих програма и мера:

3.1. Програм стручне праксе – подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање – квалификација, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци. Програм је намењен незапосленим лицима без радног искуства у струци, са најмање средњим образовањем и реализује се без заснивања радног односа. Програм се реализује код послодавца који припада приватном сектору, док се највише до 30% укупно планираних у овај програм може ангажовати у јавном сектору и то искључиво у области здравства, образовања, социјалне заштите и правосуђа.

3.2. Програм приправника за младе са високим образовањем – подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у занимању за које је стечено најмање високо четворогодишње образовање (најмање 240 ЕСПБ), ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за рад на одређеним пословима, уз заснивање радног односа. Програм је намењен младим незапосленим лицима до 30 година старости, без радног искуства у занимању за које је стечено образовање и просечном оценом од најмање 8,5 на претходно завршеним нивоима студија, који су на евиденцији незапослених дуже од 6 месеци. Изузетно у програм се могу укључити незапослене особе са инвалидитетом и Роми до 35 година старости, без обзира на просечну оцену и дужину тражења посла на евиденцији незапослених. Програм се реализује код послодавца који припада приватном сектору. Послодавац остварује право на накнаду трошкова зараде за приправника. Трајање програма утврђено је законом, односно правилником, а НСЗ финансира програм најдуже до 12 месеци. Послодавац има обавезу да задржи лице у радном односу најмање 6 месеци након истека финансирања.

3.3. Програм приправника за незапослене са средњим образовањем

3.4. Програм стицања практичних знања за неквалификована лица, вишкове запослених и дугорочно незапослена лица која се налазе на евиденцији незапослених дуже од 18 месеци

3.5. Обуке за тржиште рада

3.6. Обуке на захтев послодавца

3.7. Обука за потребе послодавца за запосленог

3.8. Функционално основно образовање одраслих

4. Субвенције за запошљавање подразумева следеће:

4.1. Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих

4.2. Подршка samozapošljavanja

4.3. Субвенција зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства

5. Подстицаји за запошљавање корисника новчане накнаде за случај незапослености

Незапосленом лицу, које је корисник новчане накнаде за случај незапослености најмање три месеца од момента признавања права, а заснује радни однос на неодређено време, једнократно се исплаћује 30% укупног износа новчане накнаде (без доприноса за обавезно социјално осигурање) која би му била исплаћена за преостало време до истека права на новчану накнаду.

6. Јавни радови

Јавни радови се организују у циљу радног ангажовања првенствено теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса. Јавни радови се организују на подручју оних јединица локалних самоуправа, које према степену развијености утврђеним у складу са посебним прописом Владе припадају: 1) трећој групи (у распону од 60% до 80% републичког просека) и 2) четвртој групи (степен развијености испод 60% републичког просека) и девастираним подручјима (степен развијености испод 50% републичког просека). У укупном броју незапослених лица укључених у програм јавних радова, осим особа са инвалидитетом чији је број посебно утврђен, најмање 70% незапослених лица треба да припада следећим категоријама:

1. радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
2. Роми;
3. лица без квалификација/са ниским квалификацијама;
4. вишкови запослених;
5. лица која посао траже дуже од 18 месеци.

Утврђени проценат учешћа наведених категорија незапослених лица односи се на јавни рад који кроз редовне јавне конкурсе спроводи самостално НСЗ. На јавним радовима се радно ангажује најмање 5 (пет) незапослених лица из наведених категорија незапослених.

7. Мере активне политике запошљавања за особе са инвалидитетом које се запошљавају под посебним условима

Подршка особама са инвалидитетом које се запошљавају под посебним условима уз: - прилагођавање радног места (кроз техничко и технолошко опремање радног места, средстава за рад, простора и опреме у складу са могућностима и потребама запослене особе са инвалидитетом) рефундацијом послодавцу примерених трошкова прилагођавања радног места у висини до 400.000,00 динара стварних трошкова за прилагођавање радног места по особи са инвалидитетом, - пружање стручне подршке новозапосленој особи са инвалидитетом (радна асистенција код увођења у посао или на радном месту) рефундацијом послодавцу трошкова зараде за лице које је ангажовано на пружању стручне подршке у висини до 50.000,00 динара месечно за пун фонд радних сати односно сразмерно броју радних сати пружене стручне подршке особи са инвалидитетом на месечном нивоу, увећаних за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање, у трајању до 12 месеци.

8. Суфинансирање програма или мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања (ЛАПЗ) Аутономна покрајина односно јединица локалне самоуправе, може до 20. фебруара 2019. године, путем НСЗ, поднети министарству надлежном за послове запошљавања захтев за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања предвиђених ЛАПЗ.

У 2019. години одобраваће се учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања из средстава одређених за реализацију ЛАПЗ, и то:

1. Програм стручне праксе;
2. Програм стицања практичних знања за неквалификована лица, вишкове запослених и дугорочно незапослене;

3. Обука на захтев послодавца – у обуку се укључују незапослена лица уколико на евиденцији незапослених НСЗ нема лица са потребним знањима и вештинама односно постојећа знања и вештине не одговарају потребама конкретног радног места;

4. Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих - може се доделити за запошљавање незапослених лица из једне или више категорија теже запошљивих, а које су утврђене у складу са стањем и потребама локалног тржишта и наведене у ЛАПЗ;

5. Субвенција за самозапошљавање - одобрава се незапосленом лицу ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос, у делатностима дефинисаним у складу са потребама локалног економског развоја у ЛАПЗ;

6. Програм јавних радова - у програм јавних радова могу се укључити незапослена лица из свих категорија теже запошљивих, у складу са стањем и потребама локалног тржишта рада утврђеним у ЛАПЗ. Јавни радови се организују на подручју оних јединица локалних самоуправа, које према степену развијености утврђеним у складу са посебним прописом Владе припадају: 1) трећој групи (у распону од 60% до 80% републичког просека) и 2) четвртој групи (степен развијености испод 60% републичког просека) и девастираним подручјима (степен развијености испод 50% републичког просека). У програм јавних радова радно се ангажује најмање 5 (пет) незапослених лица. За особе са инвалидитетом јавни радови се могу организовати у свим јединицама локалне самоуправе, независно од степена развијености, и у свим делатностима, укључујући и област културе. На јавним радовима се радно ангажује најмање 3 (три) незапослене особе са инвалидитетом.

Локалним акционим планом за запошљавање за 2019. годину дефинисане су следећи приоритети:

1) Мере у циљу развоја људских ресурса

У оквиру мера чија реализација има за циљ развој људских ресурса планирано је да се спроведу две групе активности: **Подршка реализацији програма дуалног образовања и Унапређење компетенција и вештина незапослених на тржишту рада** (кроз реализацију програма обука за угрожене категорије на тржишту рада).

2) Мере у циљу стварња пословног окружења које поспешује запошљавање

Како би се унапредило пословно окружење у циљу отварања нових радних места планирана је реализација три групе мера: **Јачање подршке намењене привредном сектору** (кроз припрему и реализацију Програма и подршке стварања ланаца добављача), **Стварање инфраструктуре која ће погодовати бржем привредном развоју** (кроз обезбеђивање нових инфраструктурно опремљених локација за развој инвестиција) и **Мере подршке реализацији домаћих и страних инвестиција у циљу отварања нових радних места** (кроз програм подршке домаћим и страним инвеститорима у циљу привлачења и развоја инвестицији)

3) активности на спровођењу мера активне политике запошљавања

Трећа група мера се односи на спровођење програма активне политике запошљавања у складу са Националним акционим планом за запошљавање, и програмима мерама Националне службе за запошљавање.

4. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРОГРАМИ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАЉЕВА

СЦ1.	Развој људских ресурса
	1.1. Програм: Подршка реализацији програма дуалног образовања 1.2. Програм: Унапређење компетенција и вештина незапослених на тржишту рада
СЦ2.	Стварање пословног окружења које подспешује запошљавање
	2.1. Програм: Припрема и реализација програма подршке намењене привредном сектору 2.2. Програм: Стварање инфраструктуре која ће погодовати бржем привредном развоју 2.3. Програм: Мере подршке реализацији домаћих и страних инвестиција у циљу отварања нових радних места
СЦ3.	Мере активне политике запошљавање
	3.1. Програм: Програми активних мера политике запошавања

5. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА 2019 ГОДИНУ

Стратешки циљ 1:Развој људских ресурса					
1.1)Програм: Подршка реализацији програма дуалног образовања					
Број мере	Мера	Партнери	Финансијска средства	Извор финансирања	Индикатори
1.1.1	Координација свих субјеката у циљу припреме и реализације програма дуалног образовања	Носилац активности: - РПК – Краљево -Градско веће/ Савет за запошљавање - Привредни субјекти - Образовне установе - РРА - Удружења - НСЗ	/	/	-број састанака -број покренутих иницијатива -број препорука
1.2. Програм: Унапређење компетенција и вештина незапослених на тржишту рада					
Број мере	Мера	Партнери	Финансијска средства	Извор финансирања	Индикатори
1.2.1	У континуитету реализовати курсеве који ће повећати шансу угрожених категорија незапослених за равноправан повратак на тржиште рада, (неквалификовани, жене, Роми, особе са инвалидитетом, вишкови запослених, корисници НСП, млади и друге теже запошљиве категорије)	Носилац активности: НСЗ Удружења РРА Локална самоуправа Привредни субјекти Образовне установе Центар за социјални рад	дефинисано Програмима НСЗ и појединачним пројектима	Пројектно финансирање Донације Министарства	Број учесника у преквалификацији и доквалификацији Број ново основаних предузећа, задруга из реда едукованих
1.2.2	Обука за стицање предузетничких вештина	Носилац активности: РРА НСЗ локална самоуправа РПК образовне установе удружења	Дефинисано пројектним предлогом	Пројектно финансирање донатори	Број полазника обуке

Стратешки циљ 2: Стварање пословног окружења које поспешује запошљавање					
2.1. Програм: Припрема и реализација програма подршке намењених привредном сектору					
Број мере	Мера	Партнери	Финансијска средства	Извор финансирања	Индикатори
2.1.1	Припрема и реализација Програма и подршке стварања ланаца добављача – Пројекат "Унапређење пословне климе на локалном нивоу "(техничка помоћ, конкурентност, ланац вредности и брендирање локалних самоуправа)	Носилац активности: Локална самоуправа РПК РРА	Техничка подршка СКГО	Влада Шведске	Припремљен програм
2.1.2	Обезбедити привредним субјектима квалитетан приступ информацијама о доступним средствима и подршку при аплицирању за исте	Носилац активности: Локална самоуправа НСЗ РРА РПК	/	/	-редовно информисање -број информисаних субјеката на годишњем нивоу
2.1.3	Подршка започињању и развоју пословних делатности	ХЕЛП Локална самоуправа	9.050.000 РСД	3.050.000 – град Краљево 6.000.000 - ХЕЛП	Број нових радних места
2.2 Програм: Стварање инфраструктуре која ће погодвати бржем привредном развоју					
Број мере	Мера	Партнери	Финансијска средства	Извор финансирања	Индикатори
2.2.1	Обезбеђивање локација за инвестирање	Носилац активности: ЈП за уређивање грађевинског земљишта Привредници	дефинисано Програмом уређивања грађевинског земљишта	Буџет ЛС,	број обезбеђених локација за инвестирање
2.2.2	Израда документације и реализација инфраструктурних радова, (приступ, енергетика, комуналне услуге, телекомуникације) који су предуслов за развој привредних активности	Носилац активности: ЈП за уређивање грађевинског земљишта Локална самоуправа	Дефинисано појединачним пројектима	Буџет ЛС, Буџет РС, Пројектно финансирање	Број наменских парцела које су на располагању за инвестиције у граду и у насељима Висина инвестираних средстава у односу на претходну годину

2. 3. Програм: Мере подршке реализације домаћих и страних инвестиција у циљу отварања нових радних места					
Број мере	Мера	Партнери	Финансијска средства	Извор финансирања	Индикатори
2.3.1	Активан маркетинг повољних локација за инвестирање	Носилац активности: Локална самоуправа РПК	50.000,00 рсд	Буџет града Донатор	промотивни материјал града број посета инвеститора
2.3.2	Подршка локалној привреди кроз менторинг и друге програме ради одржања постојећих и отварања нових радних места	Носилац активности: НСЗ Локална самоуправа Образовне установе РРА	дефинисано пројектима	Министарство Донаторски програми	Број и врста суфинансираних активности Број подржаних Пројеката - број тренинга/

Стратешки циљ 3. Мере активне политике запошљавање

3.1. Програм: Програми активних мера политике запошавања					
3.1.1	Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих	Носилац активности: НСЗ Локална самоуправа	20.000.000,00 рсд	НСЗ Буџет града	Број нових радних места
3.1.2	Програм стручне праксе	Носилац активности: Локална самоуправа НСЗ		Буџет града Донатори	Број оспособљених лица
3.1.3	Субвенција за samozapošljavanje	Носилац активности: НСЗ Локална самоуправа		НСЗ Буџет града	Број нових радних места
3.1.4	Обука на захтев послодавца	Носилац активности: НСЗ Локална самоуправа		НСЗ Буџет града Донатори	Број полазника обуке Број запослених
3.1.5	Програм стицања практичних знања за неквалификована лица, вишкове запослених и дугорочно незапослене	Носилац активности: НСЗ Локална самоуправа		НСЗ Буџет града Донатори	Број полазника обуке
3.1.6	Програм јавних радова	Носилац активности: НСЗ Локална самоуправа		Буџет Град НСЗ Донатори	Број незапослених ангажованих на јавном раду

6. Потребни ресурси, финансијска средства и извори финансирања

Локална самоуправа је за реализацију Локалног акционог плана запошљавања града Краљева за 2019. годину, у циљу финансирања и суфинансирања активних мера запошљавања у Буџету града планирала средства у износу од **13.051.000,00** динара.

Такође, очекујемо да се средства за реализацију Локалног акционог плана обезбеде из различитих извора: донаторских средстава (око 6.000.000 РСД кроз реализацију програма са ХЕЛП-ом), надлежних министарстава, а помоћу пројеката који ће се реализовати на основу Локалног плана, као и других доступних извора и фондова за чија ће средства град конкурисати по јавним позивима који буду расписани у 2019. години.

7. Праћење и оцена ефеката

Циљ праћења и оцене успешности (мониторинг и евалуација) Локалног акционог плана је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и примењује успех ЛАПЗ ради предлагања евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.

Временски оквир – мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано у 2019. години. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - достављањем извештаја Савету за запошљавање. Финална евалуација обавиће се на крају 2019. године.

Део предложених циљева и програма представљају дугорочне програме и за постизање њихових ефеката је неопходно да се континуирано планирају и спроводе, током наредних годишњих акционих планова.

Предмет мониторинга и евалуације – мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности – задатака и специфичних циљева.

Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана биће следећи:

- Број нових услуга – локалних мера у циљу подстицања запошљавања;
- Број и структура корисника/ца услуга и мера/програма;
- Ниво укључености различитих актера у циљу доприноса решавању проблема у области запошљавања на територији града Краљева;
- Обим финансијских средстава издвојених за повећање запослености;
- Структура издвојених финансијских средстава (буџет локалне самоуправе, Републички буџет, донаторска средства, други извори)

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

Методe и технике мониторинга и евалуације – За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима, упитници, разговори, анкете, извештавање и др.

Локални савет за запошљавање биће одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног акционог плана – вршиће мониторинг и евалуацију.

Локални савет за запошљавање ће својим планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације локалног акционог плана.